

Årsrapport til
Justis- og beredskapsdepartementet
2020

Innholdsfortegnelse	
I. Leders beretning	3
II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall.....	6
II.1 Omtale av virksomheten og samfunnsoppdraget	6
II.2 Organisasjon og ledelse	6
II.3 Presentasjon av utvalgte hovedtall.....	7
III. Årets aktiviteter og resultater	8
III.1 Resultater og måloppnåelse 2020	8
III.1.a Saksbehandlingstid	9
III.1.b Kompetanseutvikling	13
III.1.c Informasjonsdeling	15
III.2 Andre aktiviteter	16
III.2.a Digital straffesaksforsendelse	16
IV. Styring og kontroll i virksomheten.....	16
IV.1 Internkontroll og risikostyring	16
IV.2 Ny sikkerhetslov	17
IV.3 Fellesføringer og øvrige krav fra Regjeringen.....	18
IV.3.a Inkluderingsdugnaden	18
IV.3.b Etske retningslinjer for staten.....	18
IV.3.c Likestilling	19
IV.3.d Spesialenhetens særavtale	19
V. Vurdering av framtidssutsikter.....	20
V.1 Utviklingstrekk og mulighetsrom	20
VI. Årsregnskap	23
Ledelseskomentarer til årsregnskap 2020.....	23
Prinsippnote til årsregnskapet.....	25
Oppstilling av bevilgningsrapportering pr. 31.12.2020	26
Note A	26
Note B	26
Oppstilling av artskontorapportering pr. 31.12.2020.....	27
Regnskapsprinsipper for bruttobudsjetterte virksomheter	28
Balanse – eiendeler.....	31
Balanse – statens kapital og gjeld	32
Noter - (1, 2, 3, 4, 5, 6A, 6B, 7, 8 og 9).....	35

I. Leders beretning

Jan Egil Presthus var sjef for Spesialenheten fra opprettelsen 1. januar 2005 til sin alt for tidlige død 6. januar 2020. Den 7. mai 2020 ble jeg utnevnt av Kongen i statsråd som hans etterfølger, og tiltrådte 17. august s.å. Dette er min første årsberetning, og jeg ønsker innledningsvis å gi mine overordnede betraktninger blant annet om den kultur og de holdninger som jeg mener preger enheten.

Først vil jeg si at jeg har blitt tatt meget vel imot av alle. Jeg kom til en enhet som er opptatt av sin uavhengighet, legitimitet og ikke minst at arbeidet skal ha høy kvalitet. Min oppfatning er at jeg kom til en organisasjon som virkelig ønsker utvikling. Men jeg kom også til en enhet som var preget av saken om grov korrupsjon og medvirkning til grov narkotikaforbrytelse som Spesialenheten har behandlet siden 2014. Den har vært krevende for en nokså liten enhet, og mye ressurser og oppmerksomhet har som kjent gått til den. Høyesteretts ankeutvalg besluttet 10. november 2020 at domfeltes anke ikke ble tillatt fremmet. Dette satte en endelig sluttstrek for domstolsbehandlingen, men det trengs likevel noe tid for at organisasjonen skal kalibrere seg etter saken. Mye har blitt satt på vent, ikke minst arbeidet med kompetanseheving. Jeg vil likevel føye til at saken har bidratt til kunnskap og erfaring vi vil ha nytte av i andre saker.

Min ambisjon er derfor å videreutvikle enheten i tråd med den retning Presthus har staket ut, og med dagens forventninger til kvalitet, saksbehandlingstid og organisering. Med den erfaring jeg nå har med enhetens medarbeidere er jeg overbevist om at vi har felles ambisjoner, og jeg ser frem til dette arbeidet.

*****

Resultatene for 2020 er som forventet. Saksbehandlingstiden er ikke bedret, men er på det nivået den har vært de senere årene. Fra 1. desember 2020 etablerte vi en ordning der utvalgte etterforskningsledere har fått delegert myndighet til å avgjøre enkelte saker der det ikke er grunnlag for å iverksette etterforskning. Disse sakene får derved ikke den tradisjonelle to-instans behandlingen som har vært gjeldende ved Spesialenhetens saksbehandling. Jeg har tro på at dette kan bidra til å redusere saksbehandlingstiden, uten at kvaliteten blir forringet, og det kan bidra til en mer effektiv straffesakskjede.

Da jeg tiltrådte var et arbeid med omorganisering satt på vent som følge av Presthus' bortgang. Dette arbeidet ble satt i gang igjen i oktober, og det ble nedsatt to partssammensatte arbeidsgrupper. Den ene gruppen vurderte innretning av felles saksmottak og den andre gruppen hvordan Spesialenheten skal organiseres. Begge gruppene har levert sine rapporter i henhold til de frister som ble satt.

Ved revidert nasjonalbudsjett i 2020 ble enheten tilført seks millioner kroner. Dette var en helt nødvendig styrking for at enheten skulle komme i gang med et etterlenget kompetanseløft og midlertidige tilsetninger. På slutten av året ble tre av disse stillingene (spesialetterforskere) gjort faste. Allerede i november 2020 begynte de første av våre spesialetterforskere og etterforskningsledere utdanning i veiledningspedagogikk ved Politihøgskolen. Dette er innledning til deler av den kompetanseoppbyggingen som skal skje i 2021 hvor vi i samarbeid med Politihøgskolen har etablert et tilpasset nettbasert opplæringstilbud.

Det heter i hovedinstruks til Spesialenheten for politisaker 2020 at behovet for egne etiske retningslinjer må vurderes. Vi mener at dette behovet er åpenbart til stede, men i 2020 hadde enheten dessverre ikke kapasitet til dette arbeidet.

Det ble gjennomført medarbeiderundersøkelse i 2020. Til tross for en viss års uro knyttet til mulig omorganisering viste undersøkelsen at ansatte er fornøyde, og at arbeidet er utfordrende på en positiv måte. Særlig fremheves trivsel og sosialt samspill som bedre enn tidligere.

Også i 2020 har vi behandlet saker der politiet har skutt og drept mennesker. Sakene er ofte vanskelig for de etterlatte og de er krevende for de involverte polititjenestepersoner. Våre konvensjonsforpliktelser tilsier at disse sakene må gjøres til gjenstand for grundig etterforskning og foretas med det største alvor. Slik grundig etterforskning bidrar til å oppfylle målet om å redusere alvorlig kriminalitet og styrke forebyggingen av dette, ikke minst fordi vedtakene har stor oppmerksomhet i operative miljø i politiet.

En av sakene vi behandlet i 2020 ga foranledning til en noe større vurdering herfra hva gjelder evaluering/læringspunkter, spesielt i hendelser der politiet bistår helsevesenet i forbindelse med saker som omhandler psykiatri. Vi prøver ellers i noe større grad å peke på konkrete læringspunkter i de sakene vi sender til administrativ vurdering, alt for å bidra til forebygging og læring.

Pandemien har selvsagt preget virksomheten vår, og vi har blant annet tatt langt flere avhør på telefon enn tidligere. Reiser for å ta fysiske avhør er betydelig redusert, men vi har rykket ut og foretatt straksetterforskning i de sakene vi har ment det var nødvendig på tross av smitterestriksjoner. Pandemien har medført at vi ikke har hatt våre jevnlig fysiske seminarer for hele enheten, hvilket har vært et tap, selv om de er erstattet med møter på digital plattform. Vi – som mange andre – har likevel hatt mange positive erfaringer med slik digital samhandling, og disse vil bli videreført.

To enkeltsaker i 2020 medførte en god del medieomtale. Jeg skrev i den anledning to ulike innlegg i lokalaviser som berørte henholdsvis vår praksis for innsyn i våre avgjørelser og innretning på vår etterforskning og uavhengighet. Begge disse innlegg bidrar etter mitt syn til å underbygge styringsparameteret om informasjonsdeling. Transparens og tilgjengelighet over våre vedtak har alltid vært viktig for Spesialenheten. Dette ønsker vi å videreutvikle, og i desember 2020 etablerte vi vår Twitter profil for om mulig gi kunnskap om vår virksomhet til nye grupper, og ikke minst at våre vedtak som publiseres på vår nettside blir bekjentgjort raskere. Vi har allerede sett effekten av dette ved at media tidlig plukker opp vedtakene våre.

Den utadrettede virksomhet med foredrag og ulike møter har av flere grunner ikke vært optimal i 2020. Pandemien og avslutningen av Jensen-saken i Borgarting lagmannsrett er hovedårsaken til dette. Assisterende sjef og undertegnede hadde imidlertid forelesning for B1 studentene ved Politihøgskolen i september, og vi fikk gjennomført møte med Politidirektøren og deler av hennes ledergruppe i desember.

Spesialenheten er ikke i mål hva gjelder digital saksbehandling. Fremdeles behandler vi straffesaker i papir, og vi har til nå ikke hatt mulighet til å kommunisere med forsvarere, domstoler eller politiet på plattformer som er etablert for slik digital samhandling. I 2020 har vi imidlertid tilrettelagt noe for en utvikling på dette området. Vi har blant annet byttet ut teknologi og bygget infrastruktur for videre

arbeid som muliggjør mål om fremtidig fulldigitale løsninger, jf. nærmere omtale under pkt. III.2.a nedenfor. Vår IKT-avdeling er liten og jeg vil bemerke at vi, ikke minst i pandemisituasjonen, har hatt stor nytte av samarbeidet med JustisCert.

Hamar, 15. februar 2021

Terje Nybø

II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

II.1 Omtale av virksomheten og samfunnsoppdraget

Spesialenheten for politisaker er en riksdekkende etterforsknings- og påtalemyndighet i saker som gjelder spørsmålet om en ansatt i politiet eller påtalemyndigheten har gjort en straffbar handling i tjenesten. Spesialenheten for politisaker ble virksom fra 1. januar 2005. Spesialenheten er ikke en del av politiet eller den ordinære påtalemyndighet. Enheten er administrativt underlagt Justis- og beredskapsdepartementet og faglig underlagt riksadvokaten.

Spesialenheten skal, ved å etterforske og iretteføre straffbare forhold begått av ansatte i politiet og påtalemyndigheten, bidra til å opprettholde befolkningens tillit til denne etatens myndighetsutøvelse.

Spesialenheten skal gjennom effektiv saksbehandling i 2020 bidra til å nå målene i straffesakskjeden, jf. omtale i Prop. I S (2019-2020) for Justis- og beredskapsdepartementet:

- En mer effektiv straffesakskjede
- Redusere alvorlig kriminalitet
- Styrke forebyggingen av kriminalitet

Folks tillit til ordningen påvirkes blant annet av saksbehandlingstid. Spesialenheten må behandle saker effektivt innenfor rimelige frister.

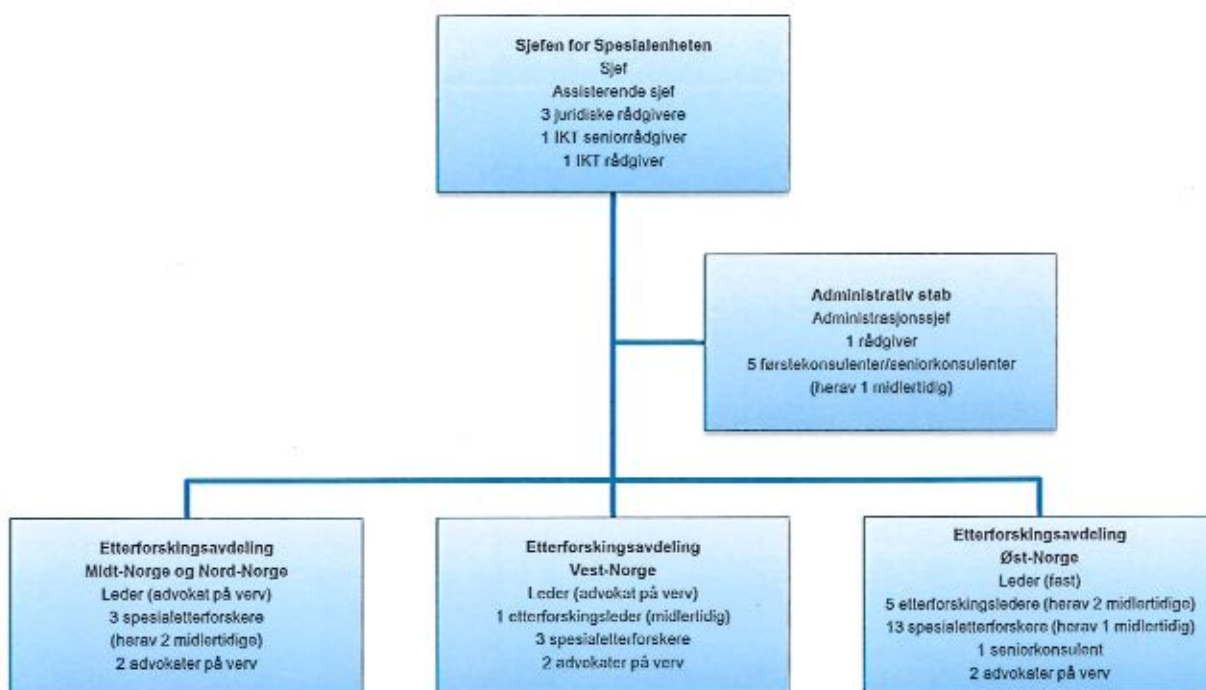
II.2 Organisasjon og ledelse

Spesialenheten har pr. 1. januar 2021 34 faste og syv midlertidige stillinger. Disse fordeler seg på 19 spesialetterforskere, seks etterforskningsledere (jurister), tre juridiske rådgivere, ni administrative stillinger samt fire fast ansatte ledere, jf. kulepunktene nedenfor. I tillegg deltar åtte privatpraktiserende advokater som er oppnevnt på verv i behandlingen av straffesaker, hvorav to av disse leder hver sin etterforskningsavdeling (kontorene i Bergen og Trondheim). Alle disse har variert og omfattende arbeidserfaring fra privat og offentlig virksomhet. Ordningen med advokater på verv skal understreke enhetens uavhengighet og er ment å bidra til åpenhet og tillit.

Pr. dags dato består ledelsen av:

- Sjef: Terje Nybøe
- Assisterende sjef: Guro Glærum Kleppe
- Administrasjonssjef: Vigdis T. Aaseth
- Leder for etterforskningsavdeling Øst-Norge: Liv Øyen
- Leder for etterforskningsavdeling Vest-Norge: Ellen Eikeseth Mjøs (advokat på verv)
- Leder for etterforskningsavdeling Midt-Norge og Nord-Norge: Halvor Hjelm-Hansen (advokat på verv)

Se organisasjonskart på neste side.

II.3 Presentasjon av utvalgte hovedtall

Spesialenheten er et bruttobudsjettert forvaltningsorgan underlagt Justis- og beredskapsdepartementet. Bevilgning over statsbudsjettet i 2020 var 54,507 millioner kroner. Spesialenheten utarbeider sitt virksomhetsregnskap etter periodiseringsprinsippet, i henhold til de statlige regnskapsstandardene SRS, i tillegg til den ordinære statsregnskapsrapporteringen som følger kontantprinsippet. For nærmere detaljer vises det til del VI. Årsregnskap.

Tabellen nedenfor viser utvalgte nøkkeltall fra årsregnskapet 2017, 2018, 2019 og 2020. Nærmere omtale fremgår i del VI. Årsregnskap.

Beløp i hele 1000 kroner

	2017	2018	2019	2020
Antall årsverk	33	33	34	37
Samlet tildeling kap. 460 (inkl. tilleggsbevilgninger og overført fra tidligere år)	46 950	48 934	51 115	56 454
Lønn og sosiale utgifter inkl. pensjonskostnader *)	33 100	34 876	36 031	38 401
Honorarer til advokater på verv, inkl. arbeidsgiveravgift	1 837	2 016	1 906	3 498
Lønnskostnader pr. årsverk	1 007	1 133	1 057	1 038
Lønnsrefusjoner for avgitt personell fra Kripos m.fl.	704	749	150	449
Utnyttelsesgrad	96,1 %	96,7 %	96,2 %	97,2 %

*) Eksklusive honorarer til advokater på verv

Tabellen nedenfor viser antall mottatte anmeldelser og gjennomsnittlig saksbehandlingstid i perioden fra 2017 til 2020. Kommentarer og øvrige tall fremgår i del III. Årets aktiviteter og resultater.

	2017	2018	2019	2020
Mottatte anmeldelser	970	1226	1169	1260
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid – antall dager	180	190	187	193

III. Årets aktiviteter og resultater

III.1 Resultater og måloppnåelse 2020

Justis- og beredskapsdepartementet forventer at resultatene i 2020 skal være minst like gode som foregående år, og presiserer at enheten i årsrapporten for 2020 skal rapportere på hvordan virksomhetens aktiviteter og resultater bidrar til effekter på de aktuelle målene.

Departementet har, med bakgrunn i målene i Prop. 1 S (2019–2020) og risikovurderinger, utarbeidet følgende styringsparameter for 2020 i samråd med Spesialenheten og riksadvokaten:

MÅL: En mer effektiv straffesakskjede
Styringsparameter: Saksbehandlingstid
Formål/hensikt: Folks tillit til ordningen påvirkes blant annet av saksbehandlingstid. Spesialenheten må behandle saker effektivt innenfor rimelige frister.
Resultatkrav/ambisjonsnivå: Spesialenheten fastsetter i samråd med riksadvokaten konkrete resultatkrav for styringsparameteren.

MÅL: En mer effektiv straffesakskjede
Styringsparameter: Kompetanseutvikling
Formål/hensikt: Samfunnet, politiet, påtalemyndigheten og etterforskningsfeltet er i stadig utvikling. Politiet tar i bruk nye metoder. Det er viktig at Spesialenheten stadig videreutvikler egen kompetanse for å holde følge med denne utviklingen.
Resultatkrav/ambisjonsnivå: Spesialenheten fastsetter i samråd med riksadvokaten konkrete resultatkrav for styringsparameteren.

MÅL: Redusere alvorlig kriminalitet og styrke forebyggingen av kriminalitet
Styringsparameter: Informasjonsdeling
Formål/hensikt: God informasjon om faktiske hendelser danner viktig grunnlag for diskusjon og læring i politiet. Det er også viktig for allmennheten å vite hvordan Spesialenheten arbeider og er organisert. Spesialenheten skal derfor gjøre relevant informasjon enkelt tilgjengelig.
Resultatkrav/ambisjonsnivå: Spesialenheten fastsetter i samråd med Riksadvokaten konkrete resultatkrav for styringsparameteren.

Følgende sakstyper skal gis prioritet i Spesialenheten:

- Saker som gjelder alvorlig personskade eller død.
- Saker som gjelder unødvendig maktbruk.
- Saker som gjelder alvorlige seksuallovbrudd.
- Saker som gjelder spørsmål som kan innebære at ansatte i politiet har et ulovlig samarbeid med kriminelle/kriminelle miljø.
- Saker hvor det er forekomst av diskriminering/opplevd forskjellsbehandling.
- Saker hvor tjenesteperson er varetektsfengslet og/eller suspendert i sammenheng med enhetens etterforskning.

Uavhengig av sakstype skal alle saker som kan ligge an til straffereaksjon prioriteres. Ovennevnte kulepunkt om seksuallovbrudd er nytt i vår straffesaksinstruks, og er en konsekvens av den utvikling vi har sett ved denne lovbruddkategori.

Vi har nevnt tidligere at det for de mål som er fastsatt er vanskelig å måle virkningen av enhetens arbeid. Enheten legger til grunn at kvaliteten over straffesaksbehandlingen og vedtakene er meget

viktig. At det er åpenhet ved avgjørelsene og begrunnelsene bidrar etter vårt syn til å redusere alvorlig kriminalitet. Det siste bidrar også til å opprettholde publikums tillit til politiet og påtalemyndigheten.

III.1.a Saksbehandlingstid

MÅL: En mer effektiv straffesakskjede
Styringsparameter: Saksbehandlingstid
Formål/hensikt: Folks tillit til ordningen påvirkes blant annet av saksbehandlingstid. Spesialenheten må behandle saker effektivt innenfor rimelige frister.
Resultatkrav/ambisjonsnivå: Spesialenheten fastsetter i samråd med riksadvokaten konkrete resultatkrav for styringsparameteren.

Spesialenhetens saksbehandlingstid er, sett i forhold til resultatmålet fremdeles dessverre for lang. Vi har ikke lykkes i å nå målet om gjennomsnittlig saksbehandlingstid innenfor 150 dager.

Spesialenheten har ved tidligere rapporteringer vist til hvilke faktorer som påvirker resultatoppnåelsen. De alminnelige utviklingstrekk på straffesaksområdet som blant annet er redegjort for i riksadvokatens brev til statsråden 7. januar 2019 gjør seg på mange områder også gjeldende for oss. Endrede standarder for oppgaveløsningen, økte kvalitetskrav, ny teknologi og saker med stor kompleksitet, stor informasjonsmengde og krav om analyse betyr flere og nye arbeidsoppgaver ved etterforskningen.

Som nevnt over har vi i de senere årene sett en utvikling i porteføljen vår der vi har fått flere seksuallovbruddsaker. Seksuallovbrudd er tradisjonelt ikke saker som skulle ligge i kjerneområdet for enheten. Vi har i 2020 etterforsket tre omfattende saker. Disse sakene utfordrer enheten på flere plan. Seksuallovbrudd kan kreve en annen fenomenforståelse, det er fornærmede som krever en annen type oppfølging og det er beslag på ulike databærere som er tidkrevende å analysere. Én av sakene omfattet lovbrudd knyttet til å skaffe seg seksuell omgang ved å utnytte en person under 18 år i en særlig sårbar posisjon. Bestemmelsen er ny i straffeloven 2005, og det var ingen rettspraksis knyttet til den. At det er Spesialenheten som skulle føre den første saken for domstolen er tankevekkende ut fra vår tradisjonelle portefølje, og det er klart at disse sakene påvirker vår saksbehandlingstid.

Som kjent har Spesialenheten fra 2014 også brukt meget betydelige ressurser på en sak som gjelder narkotikainnførsel og korrupsjon. Domfeltes anke ble ved Høyesteretts ankeutvalg avgjørelse 10. november 2020 ikke tillatt fremmet. Også i løpet av høsten 2020 medførte saken mye arbeid for enheten, med omfattende merknader fra assisterende sjef til domfeltes anke til Høyesterett.

Spesialenheten ble i revidert nasjonalbudsjett for 2020 tildelt 6 millioner kroner i ekstra bevilgning. Bevilgningen er blant annet brukt til å rekruttere midlertidig arbeidskraft ut året i fem stillinger (en jurist ved etterforskningsavdeling Vest-Norge, tre etterforskere ved etterforskningsavdeling Øst-Norge og en førstekonsulent i administrativ stab). Tre av disse spesialetterforskerstillingene ble i oktober 2020 gjort faste. Spesialenheten forventer at styrkingen kan bidra til at kvaliteten opprettholdes og at en på sikt kan oppnå kortere saksbehandlingstid.

Sjefen og avdelingslederne har stort fokus på porteføljestyling og prioritering i ledermøter annenhver uke. I den grad det er hensiktsmessig, omfordeles saker mellom avdelingene.

Spesialenheten har i samråd med riksadvokaten fastsatt konkret resultatkrav om at gjennomsnittlig saksbehandlingstid skal være innenfor 150 dager. Riksadvokaten har uttrykt at enheten innen få år bør ha et mål om gjennomsnittlig saksbehandlingstid på 130 dager. Spesialenheten er enig i en slik ambisjon. Sett hen til dagens restansesituasjon, personalsituasjonen, og en mulig forestående omorganiseringsprosess gjør slikt resultatkrav krevende også i 2021. På den annen side er det som nevnt gitt fullmakt til enkelte etterforskningsledere til å avgjøre enkelte saker hvor det ikke er grunnlag til å iverksette etterforskning. Vi antar at dette vil bidra til redusert saksbehandlingstid.

Tabellen nedenfor viser gjennomsnittlig saksbehandlingstid ved etterforskningsavdelingene (fra mottatt sak til innstilling) og hos sjefen (fra innstilling til avgjort sak).

	2017			2018			2019			2020		
	Mottatt til innstilling	Innstilling til avgjort	Mottatt til avgjort	Mottatt til innstilling	Innstilling til avgjort	Mottatt til avgjort	Mottatt til innstilling	Innstilling til avgjort	Mottatt til avgjort	Mottatt til innstilling	Innstilling til avgjort	Mottatt til avgjort
Midt/ Nord	71	48	119	58	74	132	76	82	158	95	88	183
Vest	128	37	165	97	74	171	103	76	178	92	75	167
Øst	117	85	202	144	67	211	132	72	204	139	71	210
Totalt	114	66	180	121	69	190	112	76	187	118	75	193

Saksbehandlingstid fra mottatt sak til avgjørelse var i 2020 193 dager. Dette er som tidligere nevnt ikke tilfredsstillende, og langt over kravet på 150 dager. Pandemisituasjonen har hatt begrenset innvirkning på dette. Ovenfor fremgår enkelte merknader til saksbehandlingstiden. Det tilføyes at enkelte saker tar svært lang tid å ferdigstille fordi vi venter på eksterne bidrag som obduksjonsrapporter eller ballistiske undersøkelser/åstedtsrapporter fra Kripas.

Tabellen nedenfor viser andelen av saker som er avgjort innen 5, 9 og 12 måneder eller mer for hele virksomheten totalt.

	2017	2018	2019	2020
Innen 150 dager (5 måneder)	45 %	45 %	45 %	43 %
Innen 270 dager (9 måneder)	34 %	33 %	31 %	31 %
Innen 365 dager (12 måneder)	14 %	12 %	13 %	16 %
Over 365 dager (12 måneder)	7 %	10 %	11 %	10 %

Andel saker som er over 12 måneder er noe redusert. Vi har stor oppmerksomhet om disse sakene, med jevnlig gjennomgang i blant annet ledermøtene.

Registrerte saker og anmeldelser

Tabellen nedenfor viser antall mottatte saker og anmeldelser. At antall anmeldelser er flere enn antall saker skyldes at en sak kan omfatte flere anmeldte og/eller flere anmeldte forhold.

	2017		2018		2019		2020	
	Saker	Anmeldelser	Saker	Anmeldelser	Saker	Anmeldelser	Saker	Anmeldelser
Midt/ Nord	137	163	199	275	232	283	168	244
Vest	191	240	173	237	174	230	182	313
Øst	424	562	502	708	510	654	427	691
Sjefen	5	5	4	6	1	2	11	12
Totalt	757	970	878	1226	917	1169	788	1260

Antall registrerte anmeldelser i 2020 er 1260 og således på nivå med tidligere år.

Tabellen nedenfor viser antall mottatte anmeldelser og mottatte saker pr. politidistrikt i 2017, 2018, 2019 og 2020. Politidistriktene er i denne oversikten å anse som geografiske områder, hvilket betyr at Oslo omfatter særorganer som har sitt kontor i Oslo.

	2017	2018	2019	2020
Politidistrikt	Anmeldelser	Anmeldelser	Anmeldelser	Anmeldelser
Oslo	171	221	208	259
Øst	110	145	141	135
Innlandet	76	137	95	79
Sør-Øst	142	135	149	121
Agder	76	72	67	101
Sør-Vest	88	123	101	161
Vest	113	116	133	127
Møre og Romsdal	45	43	43	51
Trøndelag	56	91	91	75
Nordland	53	65	64	58
Troms	17	43	49	56
Finnmark	22	29	26	23
Sysselemanden på Svalbard	1			1
Andre		6	2	13
Totalt	970	1226	1169	1260

Avgjørelser

Tabellen nedenfor viser antall påtaleavgjorte saker og anmeldelser, positive avgjørelser, anmeldelser som er henlagt uten etterforskning, saker sendt til administrativ vurdering og antall klager behandlet hos riksadvokaten.

	2017	2018	2019	2020
Påtaleavgjorte saker	712	861	837	872
Påtaleavgjorte anmeldelser	1003	1266	1218	1375
Positive påtaleavgjørelser (forelegg, tiltale, påtaleunntatelse)	41 (4 %)	55 (4 %)	57 (5 %)	56 (4 %)
Antall personer/foretak som ble ilagt en straffereaksjon	29/0	30/1	42/1	31/1
Henlagt uten etterforskning	49 %	48 %	50 %	50 %
Oversendt til administrativ vurdering	39	45	39	57
Klager til riksadvokaten	175	176	169	203

872 saker ble påtaleavgjort av Spesialenheten i 2020. Sakene utgjør til sammen 1375 anmeldelser.

Det ble i 56 (4 %) av 1375 behandlede anmeldelser reagert med forelegg, påtaleunntatelse eller tiltale. Dette gjaldt i alt 31 personer og ett foretak.

Spesialenheten skal i henhold til påtaleinstruksen § 34-7 annet ledd sende en sak til berørt politimester eller sjef for særorgan dersom det gjennom etterforskningen har kommet fram forhold som bør vurderes administrativt. Spesialenheten har i 2020 oversendt 57 saker for administrativ vurdering.

Saker henlagt uten etterforskning

Andelen saker hvor det ikke er iverksatt etterforskning (avgjørelseskode 022 og 106) utgjør ca. 50 % av påtaleavgjorte saker.

Spesialenheten har en lav terskel for å iverksette etterforskning. Til tross for dette henlegger Spesialenheten hvert år en relativt stor andel av sakene uten at det er iverksatt etterforskning. I 2020 ble 50 % av sakene henlagt uten etterforskning.

Spørsmålet om det skal iverksettes etterforskning er av skjønnsmessig karakter. Etter straffeprosessloven § 224 første ledd foretas etterforskning når det som følge av anmeldelse eller andre omstendigheter er rimelig grunn til å undersøke om det foreligger straffbart forhold som forfølges av det offentlige. Ved vurderingen av om det er rimelig grunn til å iverksette etterforskning, vil sentrale momenter være sannsynligheten for at det har funnet sted en eller flere straffbare handlinger, hvor alvorlige de eventuelle straffbare handlinger antas å være og en konkret saklighetsvurdering.

Dette er saker hvor det etter en grundig vurdering av opplysninger i anmeldelsen, og gjennomgang av dokumentasjon hos politiet som kan belyse det anmeldte forhold, konkluderes med at det ikke er rimelig grunn til å iverksette etterforskning. I mange av disse sakene tas avhør av anmelder før det konkluderes.

Saker sendt til administrativ vurdering

Spesialenheten skal i henhold til påtaleinstruksen § 34-7 annet ledd sende en sak til berørt politimester eller sjef for særorgan dersom det gjennom etterforskningen har kommet fram forhold som bør vurderes administrativt. Spesialenheten har i 2020 oversendt 57 saker for administrativ vurdering.

Klager til riksadvokaten

Riksadvokaten har i 2020 behandlet 203 klager over Spesialenhetens avgjørelser. Spesialenhetens vedtak opprettholdes i 197 av sakene. Andelen klager utgjør 23 % av påtaleavgjorte saker i 2020, og er noe høyere enn i 2018 og 2019 da andelen var 20 %. I 2017 var andelen klager 25 %.

Riksadvokaten har i tre saker endret henleggelsesbegrunnelse, og har i en sak som var henlagt på grunn av bevisets stilling bedt om at det blir utferdiget forelegg.

I åtte saker har riksadvokaten bedt om ytterligere etterforskning. To vedtak ble endret av Spesialenheten etter ytterligere etterforskning. De øvrige er ikke ferdig behandlet.

Riksadvokaten har i fire saker som var henlagt ikke tatt klagen til følge, men bedt om at sakene blir sendt politidistriktet for administrativ vurdering.

Saker under behandling

Tabellen på neste side viser antall saker under behandling pr. 31.12.2020.

Pr. 31. desember	2017	2018	2019	2020
Midt/ Nord	33	30	51	29
Vest	37	52	29	41
Øst	174	129	164	133
Sjefen	137	192	192	103
Totalt	381	403	436	306

Til sammen har enheten 306 saker under behandling pr. 31. desember 2020. Det er en vesentlig reduksjon fra årsskiftet i fjor da enheten hadde 436 saker i restanse. Reduksjonen skyldes i stor grad at sjefen i perioden fra 22. april til 31. desember 2020 har vært tilført en ekstra juridisk rådgiver beordret fra etterforskningsavdeling Øst-Norge.

Ny sjef i enheten har naturlig nok medført et visst effektivitetstap. Sjefen skal settes inn i rutiner og bli kjent med medarbeidere. Alt dette tar selvsagt noe kapasitet ved siden av å påtaleavgjøre saker. Sjefen har også hatt ambisjon om å ha personlig samtale med alle medarbeidere, og har i løpet av 2020 gjennomført en lang rekke slike. Sjefen har også besøkt avdelingskontorene i Bergen og Trondheim. Det har derfor vært helt nødvendig med den ekstra juridiske rådgiver avsatt til sjefen i ovennevnte periode.

III.1.b Kompetanseutvikling

MÅL: En mer effektiv straffesakskjede
Styringsparameter: Kompetanseutvikling
Formål/hensikt: Samfunnet, politiet, påtalemyndigheten og etterforskningsfeltet er i stadig utvikling. Politiet tar i bruk nye metoder. Det er viktig at Spesialenheten stadig videreutvikler egen kompetanse for å holde følge med denne utviklingen.
Resultatkrav/ambisjonsnivå: Spesialenheten fastsetter i samråd med riksadvokaten konkrete resultatkrav for styringsparameteren.

Spesialenheten har gjennom de siste årene ikke hatt den ønskede kompetanseutvikling. Politiet har på etterforskningsfeltet siden 2016 gjennomført et etterforskningsløft som Spesialenheten må ta del i så langt det passer. Det er avgjørende at personell i enheten opprettholder og utvikler sin faglige kompetanse, og ikke minst holder tritt med utviklingen som skjer i politiet. I motsatt fall vil Spesialenheten raskt miste sin autoritet og legitimitet.

I november 2019 ble resultatkrav for kompetanseutvikling som var fastsatt i dialog med riksadvokaten drøftet med de tillitsvalgte, og resultatkravene som beskrives under er omforente.

Resultatkravene er som følger:

Etterforskere og jurister i Spesialenheten skal årlig gjennomgå opplæringstiltak estimert til 48 timer pr. medarbeider pr. år. Sjefen for Spesialenheten skal utarbeide og vedlikeholde en plan som beskriver strukturerte tiltak for vedlikehold av kompetanse og kompetanseutvikling blant enhetens medarbeidere med fokus på fag- og saksområder som er sentrale for enhetens oppgaveløsning. Planen må også inneholde en oversikt over hvilke tiltak som er utført, når og med hvilke ressurser. I arbeidet med planen

skal ses hen til politiets arbeid med obligatorisk årlig opplæring (OÅO) og hvilke temaer for opplæringen som vektlegges for sammenlignbare stillinger i politiet.

Følgende tiltak kan tas inn i beregningen av antall timer som går med til opplæringstiltak:

- Foredrag eller andre former for undervisning som gis på interne fagseminar i virksomheten, hvor temaer som tas opp gjelder strafferett, straffeprosess, direktiver for arbeidet i politi- og påtalemyndighet, og politiets arbeidsmetodikk.
- Foredrag eller andre former for tilrettelagt undervisning innenfor de samme fagområder som gis i sammenheng med møter i interne fagforum i Spesialenheten (etterforskerforum eller juristforum)
- E-læring og diskusjonsgrupper utarbeidet til bruk i politiets og Politihøgskolens tiltak for obligatorisk årlig opplæring på etterforskningsfeltet.

Enkeltmedarbeideres deltakelse på fagseminarer, kurs ol. i regi av Kripas, Politihøgskolen eller andre skal i utgangspunktet ikke inngå i beregningen av antall timer til opplæring.

Spesialenheten skal i tillegg til årlige opplæringstiltak ha oppmerksomhet mot læring fra egne saker. Avgjørelser i domstolen, hos riksadvokaten eller andre som inneholder kritikk, er av en prinsipiell karakter, eller reiser nye faglige relevante spørsmål må gjennomgå av sjefen i egnede forum (fagseminar, etterforsker- eller juristforum). Et antall saker (minimum to fra hver etterforskningsavdeling) skal årlig evalueres på interne fagseminar i virksomheten. Hvilke saker som skal evalueres, besluttet av sjefen i samråd med leder av etterforskningsavdelingen. Ved utvalget av saker skal i tillegg til faglig relevans legges vekt på spørsmål som gjelder kvalitet i saksbehandlingen, som mottak, etterforskningsledelse, effektivitet og sakens behandling i domstolen. Formålet med evaluering kan både være å drøfte områder for forbedring og fremheve gode prestasjoner.

For øvrige ansatte gis tilbud om kurs og andre kompetansehevende tiltak etter behov.

Spesialenheten nedsatte våren 2020 en egen kompetansegruppe som fikk ansvar for å konkretisere og utarbeide planer for kompetanseutvikling. Målet for 2020 var at en slik plan skulle være på plass og at en også skulle være i gang med tiltak. Diverse omstendigheter, særskilt covid-19 pandemien, har gjort at arbeidet med å oppnå resultatkravet har blitt annerledes i 2020 enn planlagt. Kompetansegruppen leverte 15. juni en plan til sjefen med tiltak for 2020/2021. Enheten har ikke klart å oppnå målet om 48 timer opplæringstiltak pr ansatt i 2020, men har etter omstendigheten kommet godt i gang med å tiltak for å nå målet.

Avhør er enhetens viktigste etterforskningsverktøy, og oppdatert kunnskap for alle i denne metoden er et viktig kompetansehevende tiltak. Etter planen skulle alle enhetens etterforskere og jurister ha gjennomført kurset K.R.E.A.T.I.V. II høsten 2020. Enheten har inngått avtale med instruktører fra Kripas om et kursopplegg tilpasset enhetens ansatte. På grunn av pandemien er kurset utsatt flere ganger, og nå er planen å gjennomføre det høsten 2021.

Veiledning, tilbakemelding og evaluering står sentralt i å skape en kultur for læring og en viktig del av de kompetansehevende tiltakene som er planlagt. Tre av enhetens medarbeidere startet høsten 2020 på Politihøgskolens utdanning i praktisk veiledningspedagogikk (fem studiepoeng). Kompetansegruppen har valgt ut deler av politiets årlige obligatoriske utdanning (OÅO) som er relevante for Spesialenhetens ansatte, og laget en plan for gjennomføring av dette i 2021. Medarbeiderne som deltar på utdanningen

i veiledningspedagogikk skal være møteledere for de utvalgte utdanningsoppleggene. Det må ellers bemerkes at Spesialenheten dessverre ikke har fått gjennomført evaluering av egne saker i 2020.

Høsten 2020 fikk ansatte i enheten tilbud om å gjennomføre nettkurs i Cellebrite Reader. Dette gir kompetanse på å gjennomgå sikringsrapporter fra telefoner og pc/nettbrett. Dette er kompetanse som er relevant i mange av enhetens saker, og 12 spesialetterforskere gjennomførte slik opplæring. Normalt arrangerer enheten to til fire fagsamlinger for alle ansatte i løpet av et år, men på grunn av pandemien har det ikke vært mulig å gjennomføre fysiske fagsamlinger. Høsten 2020 ble det holdt to digitale fagsamlinger for alle ansatte og digitalt etterforsker- og juristforum. To spesialetterforskere har deltatt på nasjonal etterforskningskonferanse på Kripos

Høsten 2020 ble det gitt opplæring til de administrativt ansatte i forskjellen på straffesaker som inneholder opplysninger som er gradert etter beskyttelsesinstruksen og saker med opplysninger som er gradert etter sikkerhetsloven.

Medarbeider med oppgaver innen lønn og regnskap har deltatt ved diverse kurs og fagdager i regi av Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ), og én medarbeider fra IKT har deltatt på kurs knyttet til ny lagringsløsning.

III.1.c Informasjonsdeling

MÅL: Redusere alvorlig kriminalitet og styrke forebyggingen av kriminalitet
Styringsparameter: Informasjonsdeling
Formål/hensikt: God informasjon om faktiske hendelser danner viktig grunnlag for diskusjon og læring i politiet. Det er også viktig for allmennheten å vite hvordan Spesialenheten arbeider og er organisert. Spesialenheten skal derfor gjøre relevant informasjon enkelt tilgjengelig.
Resultatkrav/ambisjonsnivå: Spesialenheten fastsetter i samråd med riksadvokaten konkrete resultatkrav for styringsparameteren.

I samråd med riksadvokaten har Spesialenheten i 2020 fastsatt konkrete resultatkrav for informasjonsdeling.

Spesialenheten arbeider aktivt med å finne gode måter å dele informasjon med politiet om enkeltsaker og generell erfaring som kan utledes fra saksbehandlingen i Spesialenheten.

I alle saker skrives det et påtalevedtak som redegjør for anmeldelsen, hvilke undersøkelser/etterforskning som er gjennomført, faktum og Spesialenhetens rettslige vurdering av saken. I tillegg til sakens parter, får alltid berørt politimester/sjef særorgan tilsendt kopi av vedtaket. Det innebærer at det gjennom ca. 875 vedtak pr. år, gjøres tilgjengelig informasjon om enkeltsaker til politimestrene. I alle saker skrives det i tillegg et kort sammendrag som legges ut på enhetens nettsider.

Spesialenheten utarbeider årlig årsrapport hvor det skrives artikler basert på erfaring fra saksbehandlingen av enkeltsaker, i tillegg til faste oversikter over saker med positiv påtaleavgjørelse, saker behandlet ved domstolene og et utvalg av saker sendt til administrativ vurdering. I saker hvor det vurderes å være av allmenn interesse, legges en anonymisert versjon av påtalevedtaket ut på enhetens nettsider.

En aktiv utadrettet virksomhet er av samme grunn påkrevet, og enheten opprettet på tampen av 2020 Twitterkonto for om mulig å nå nye målgrupper og raskere formidle våre vedtak. For å bidra til saksopplysning skrev sjefen to innlegg i lokalaviser som beskrev henholdsvis vår praksis med innsyn i våre saker, og vår organisering.

Spesialenheten lanserte sommeren 2020 ny, mere informativ og brukervennlig nettside. Funksjonalitet, menystruktur og design er endret, noe som gjør det enklere å navigere på siden. Brukervennlighet i forhold til søkefunksjonen er vesentlig forbedret slik at sammendrag av alle saker tilbake til 2014 nå er søkbart.

Som vedlegg til denne årsrapporteringen til Justis- og beredskapsdepartementet følger Spesialenhetens årsrapport for 2020 (vedlegg 1). Merk at digital versjon for første gang har hyperlenker til de fleste dokumenter det vises til. Bruk av hyperlinker vil etter vårt syn i enda større grad bidra til mer effektiv informasjonsdeling.

III.2 Andre aktiviteter

III.2.a Digital straffesaksforsendelse

Forventinger og krav til digitalisering er tilsvarende for Spesialenhetens straffesaker som for straffesaker behandlet av politiet og påtalemyndigheten.

Spesialenheten har siden oppstart vært kunde hos PDMT (senere PIT) for å få tilgang til arbeidsverktøy utviklet for å etterforske, påtaleavgjøre og saksbehandle straffesaker. Spesialenheten er ikke i politinettet, men er tilknyttet gjennom mobiliti. Spesialenheten har blant annet fått utviklet en egen versjon av BL. Sakstilfang og Spesialenhetens størrelse, gjør at det ikke er realistisk at enheten selv i særlig grad skal kunne utvikle og drifte elektroniske verktøy til bruk i etterforskningen av egne saker. At Spesialenheten ikke er i politinettet og er den eneste kunden hos PIT som ikke er det, skaper tekniske utfordringer som må tas med i vurderingen av hvilke tjenester Spesialenheten kan og skal kjøpe hos PIT.

For at Spesialenheten skal kunne nyttiggjøre seg tjenester for digital forsendelse av straffesaksdokumenter (f.eks via Altinn, Justisthub eller Digipost), er det nødvendig å få på plass en ny løsning for filoverføring mellom Spesialenheten.no og politiet.no. I 2020 ble det etablert et prosjekt i PIT for å lage en ny løsning. Etter planen skal løsningen være testet og godkjent til bruk i mars 2021. Samtidig forberedes Spesialenhetens infrastruktur for å kunne implementere og ta i bruk løsningen som er godkjent av PIT.

IV. Styring og kontroll i virksomheten

IV.1 Internkontroll og risikostyring

Spesialenheten har god styring og kontroll tilpasset enhetens egenart, risiko og vesentlighet. Ledergruppen gjennomfører årlig en overordnet risikovurdering. Generelt inkluderer dette en vurdering av risikobildet og eventuelle konsekvenser samt ulike risikoreduserende tiltak dersom sannsynlig risiko

tilsier at det er nødvendig. Analysen oppfattes som bevisstgjørende. I forbindelse med pandemien ble det utarbeidet en kontinuitetsplan som i en matrise satte opp risikofaktorer ved ulike grader av fravær.

Siste vurdering viser at risikobildet gjennomgående ikke er kritisk, men at det er flere utfordringer og utviklingsbehov virksomheten. Det er prosesser i enheten både hva gjelder mulig omorganisering og saksbehandlingsrutiner som på kort sikt gir økt risiko for økt saksbehandlingstid. Gjennomgangen viser ellers at flere tiltak som er gjennomført har effekt som forventet. Enhetens største risiko er, som tidligere, vurdert å være saker som krever ekstraordinær etterforskningsinnsats over et lengre tidsrom. Dette kan svekke framdriften i arbeidet med andre saker og gi mindre rom for kompetansehevende tiltak som etterutdanning/kurs. Kritikk av ordningen og spørsmål om enhetens uavhengighet er et stadig tilbakevendende tema og anses som en høy risikofaktor. Se nærmere om dette under pkt. I. Leders beretning og pkt. V. Vurdering av framtidssikter.

Økonomistyringen ivaretas gjennom regnskapsrapportering hvert tertial som tilfredsstillende krav til korrekthet. Videre benyttes ulike rapporter (utviklet av DFØ) for løpende økonomistyring, regnskapskontroll og informasjon gjennom året. Samlet gir dette grunnlag for budsjettering, budsjettjusteringer og nødvendige beslutninger.

Risikovurderingen er dokumentert i tråd med kravene i økonomiregelverket.

IV.2 Ny sikkerhetslov

Spesialenheten er omfattet av sikkerhetsloven, jf. § 1-2 (statlig organ). Spesialenheten ivaretar ikke grunnleggende nasjonale funksjoner som definert i loven § 1-5 nr. 2.

I årsrapporten for 2020 skal Spesialenheten redegjøre for arbeidet med å integrere sikkerhetsstyringen i øvrig virksomhetsstyring, hvorvidt det er etablert rutiner for ledelsens gjennomgang av virksomhetens forebyggende sikkerhetsarbeid og om dette er gjennomført.

Spesialenhetens virksomhet omfattes av sikkerhetsloven når enheten en sjelden gang etterforsker saker som krever at det innhentes informasjon som er omfattet av loven. Det kan også tenkes at Spesialenheten gjennom etterforskning eller på annen måte får kunnskap om forhold som hører under PST sitt ansvarsområde og i en slik sammenheng må behandle informasjon som er omfattet av sikkerhetsloven. Det vises for øvrig til begrensningen i Spesialenhetens mandat hva gjelder PST, jf. påtaleinstruksen § 34-1 første ledd siste punktum.

Spesialenhetens straffesaksinstruks er det viktigste interne styringsdokumentet for arbeidet med straffesaker i enheten. Straffesaksinstruksen ble sist revidert høsten 2019 og punkt 5.3 gjelder straffesaker som inneholder opplysninger som er gradert med hjemmel i sikkerhetsloven. Her fremgår det at kun ansatte med riktig sikkerhetsklarering kan behandle slike saker. Registrering og dokumentføring skal avklares med sjefen i hver sak. Det må bl.a. avklares hvorvidt hele eller kun deler av sakens dokumenter skal registreres utenfor saksbehandlingssystemet BL. Nærmere regler for oppbevaring av og gradering av materiale i Spesialenheten er gitt i lokal sikkerhetsinstruks. Denne instruksen vil bli revidert første kvartal 2021.

Det føres en oversikt over ansatte med klarering og tidsperiode for klareringen. Enhetens behov for klarert personell er hendelsesstyrt og sjelden. Når behovet oppstår kan det være en utfordring å dekke alle funksjoner under sakens behandling (kontorstøtte, etterforsker og jurist i avdeling, avdelingsleder og jurist hos sjefen).

Høsten 2020 ble det som nevnt gitt opplæring til de administrativt ansatte i forskjellen på straffesaker som inneholder opplysninger som er gradert etter beskyttelsesinstruksen og saker med opplysninger som er gradert etter sikkerhetsloven. Spesialenheten har etter hvert flere saker med opplysninger gradert etter beskyttelsesinstruksen, og formålet med opplæringen var å skape trygghet for ansatte som tar imot post, journalfører og arkiverer dokumenter om håndteringen av de ulike sakstypene.

IV.3 Fellesføringer og øvrige krav fra Regjeringen

IV.3.a Inkluderingsdugnaden

Spesialenheten deltar i statens inkluderingsdugnad som har som mål å få flere med hull i CV-en eller nedsatt funksjonsevne ut i arbeid, og har utarbeidet handlingsplan for arbeidet med dette i virksomheten. Planen skal gi ledere og tillitsvalgte eierskap til begrepet inkludering og tydeliggjøre ansvar og oppgaver knyttet til mer mangfoldig rekruttering. Handlingsplanen skal være et verktøy for hvordan ledelse og tillitsvalgte sammen skal følge opp målene i praksis.

Spesialenheten ivaretar inkluderingsperspektivet i rekrutteringsprosessen. Ved alle utlysninger oppfordrer Spesialenheten søkere om å krysse av i jobbsøkerportalen dersom de har funksjonsnedsettelse, hull i CV-en eller innvandrerbakgrunn.

Regelverket stiller krav til både virksomheter og søkere når det gjelder positiv særbehandling ved jobbsøk i staten. Dersom det er kvalifiserte søkere med funksjonsnedsettelse, hull i CV-en eller innvandrerbakgrunn, innkaller Spesialenheten minst én søker i hver av disse gruppene til intervju, i tråd med forskrift til lov om statens ansatte mv. § 4. Søkere med nedsatt funksjonsevne kan ansettes dersom vedkommende er tilnærmet like godt kvalifisert som den best kvalifiserte søkeren.

Spesialenheten har hatt fire nyrekrutteringer i rapporteringsperioden (én midlertidig og tre faste stillinger). Ingen søkere har anført å ha nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en.

For øvrig er Spesialenheten en liten virksomhet (41 stillinger). Det stilles høye krav til egnethet, faglig dyktighet, selvstendighet, samarbeidsevner og integritet for stilling i enheten. Det er ingen planlagte tiltak utover det som er beskrevet ovenfor.

IV.3.b Etiske retningslinjer for staten

Som nevnt i sjefens beretning har dette arbeidet ikke vært prioritert i 2020. Det anses likevel som svært viktig, ikke minst bare prosessen med å utarbeide slike retningslinjer. Det er ambisjonen at dette kan gjennomføres høsten 2021.

IV.3.c Likestilling

Spesialenheten har pr. 1. januar 2021 34 faste og syv midlertidige stillinger, og det er flere kvinnelige enn mannlige ansatte i enheten (17 menn og 24 kvinner). I tillegg har enheten oppnevnt åtte advokater på verv (seks menn og to kvinner). Ledelsen besto i 2020 av to menn (33,3 pst.) og fire kvinner (66,6 pst.), og en av mennene og en av kvinnene er advokater på verv. Dersom en gjør beregningene med utgangspunkt i fast ansatte ledere, er kvinnedelen 75 pst. Personell blir lønnet likt i de enkelte stillingskategoriene uavhengig av kjønn.

Tabellen nedenfor er hentet fra DFØ likestillingsanalyse i Fagbrukerinnsikt, og inkluderer ikke timebetalte, pensjonister og eksterne.

År	Antall ansatte	Kjønnsbalanse (pst.)		Kvinnens lønn i pst. av menns lønn	Deltid (pst.)		Midlertidige stillinger (pst.)		Legemeldt fravær (pst.)	
		Mann	Kvinne		Mann	Kvinne	Mann	Kvinne	Mann	Kvinne
2017	36	38,9	61,1	79	0	0	0	5,6	1,2	4,8
2018	36	41,7	58,3	86	0	0	0	2,8	1,4	6,6
2019	39	41,0	59,0	96	0	0	5,1	5,1	2,1	3,7
2020	42	42,9	57,1	95	0	0	7,1	7,1	1,5	1,6

IV.3.d Spesialenhetens særavtale

Spesialenhetens særavtale (ATB), som ble inngått 20. august 2018, gjeldende fram til 1. september 2021, skal reforhandles. Avtalens unntak om arbeidsfri periode kortere enn 8 timer skal godkjennes årlig av Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) og hovedsammenslutningene (LO Stat, YS Stat, Unio og Akademikerne). Etter forhandlinger mellom KMD og hovedsammenslutningene torsdag 12. desember 2019 ble ikke dette unntaket godkjent, og avtalens § 4 nr. 3 har siden da ikke vært gjeldende. Arbeidsgiver har grunn til å mene at bakgrunnen for at Politiets Fellesforbund (PF) har trukket sitt samtykke til unntak for 8 timers hvile, er ulikt syn på Høyesteretts dom 4. juni 2018 om hva som skal regnes som reisetid eller ikke. Justis- og beredskapsdepartementet (JD) mottok 24. april 2020 oppsigelse til reforhandling av avtalen fra PF v/ Arild Hustad. Begrunnelsen som der oppgis er at det er momenter i avtalen som strider mot arbeidsmiljøloven. Hustad ble i møte med Spesialenheten og JD 25. mai 2020 bedt om å konkretisere, men dette vil Hustad komme tilbake til ved reforhandlinger.

Unntakene, jf. ATB § 7 nr. 5, er ikke lenger så belastende. Godtgjørelsen ble i sin tid fastsatt under hensyn til helheten i avtalen. Spesialenheten kan vanskelig videreføre dette tillegget slik som status er nå, dvs. at unntaket fra 8 timer hvile ikke lenger er gjeldende. Spesialenheten er i dialog med JD om dette. I dialogen drøftes også spørsmålet om justering av satsene etter lønnsoppjøret 2020.

Spesialenheten er i dialog med JD om veien videre, senest i brev datert 11.02.2021, hvor enheten ber departementet vurdere permanent unntak fra arbeidsmiljølovens arbeidstidsbestemmelser for arbeidstakere i Spesialenheten som deltar i beredskapsvaktordning og utrykninger i enheten slik som for Statens havarikommisjon for transport jf. § 8 i forskrift

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2005-12-16-1567>.

V. Vurdering av framtidsutsikter

Enhetens samfunnsoppdrag er som kjent å etterforske og iretteføre straffbare forhold begått av ansatte i politiet og påtalemyndigheten, og å bidra til å opprettholde befolkningens tillit til etatenes myndighetsutøvelse.

V.1 Utviklingstrekk og mulighetsrom

Spesialenhetens oppdrag er bredt, og enheten skal forestå en adekvat og grundig behandling av alle typer anmeldelser. Nye former for kriminalitet oppstår som følge av endringer i samfunnet og teknologisk utvikling, og oppdraget har over tid gradvis blitt mer komplisert. Som nevnt under punkt III 1.a behandlet Spesialenheten i 2020 et seksuallovbrudd begått mot en særlig sårbar person under 18 år. Straffebudet som kom inn i straffeloven av 2005 har ikke vært benyttet tidligere. På sett og vis foretok Spesialenheten et juridisk nybrottsarbeid ved denne saken. I tingretten ble tiltalte dømt i henhold til tiltalen for posten om seksuallovbrudd. For ordens skyld bemerkes at dommen ikke er rettskraftig. Ulikheten i oppdraget er krevende, blant annet med tanke på til enhver tid å skulle prioritere de riktige sakene, og utfordringen det er for en liten virksomhet å ha høy faglig kompetanse på svært ulike saksfelt. Et tydelig utviklingstrekk er at både etterforskning og iretteføring av saker stiller nye og mer omfattende krav enn tidligere, og dette treffer Spesialenheten med full tyngde.

Den alminnelige samfunnsutvikling påvirker naturlig nok også Spesialenheten. PST har i sin nasjonale trusselvurdering for 2021 pekt på faren for ekstreme islamister i Norge. Fremdeles er det de enkle angrep mot folkerike eller symbolske mål som utgjør den største risikoen. Politiet vil selvsagt være i førstelinje for å møte disse truslene og kan derfor komme i konfrontasjon – også bevæpnet – med terrorister med den følge at Spesialenheten må etterforske om politiet har forårsaket død eller alvorlig skade. Denne type etterforskning vil kunne være meget krevende. I skrivende stund er politiet alminnelig bevæpnet som følge av blant annet den generelle trusselsituasjon. PST peker i samme rapport på den generelle polarisering i samfunnet. Dette kan blant annet føre til demonstrasjoner politiet må gripe inn i, med økt mulighet for hendelser Spesialenheten har plikt til å etterforske og/eller anmeldelser til Spesialenheten som følge av publikums møte med politiet. Spesialenheten behandlet i 2020 flere anmeldelser knyttet til SIAN-demonstrasjoner.

Politiets innbyggerundersøkelse viser at befolkningen har høy tillit til politiet. Dersom enkelte grupper i befolkning skulle få lavere tillit til politiet, vil det igjen kunne medføre økning av anmeldelser til Spesialenheten. Ved at Spesialenheten har tillit, bidrar enheten i sitt arbeid til å underbygge befolkningens tillit til politiet.

Tilliten til Spesialenheten er avhengig av om den formelle uavhengigheten oppfattes som faktisk uavhengighet. Dette er en av risikofaktorene vi står overfor, og vi må derfor hele tiden være oppmerksom på problemstillingen. Hvilke saker som det iverksettes etterforskning i, og hvilke som henlegges vil alltid være i søkelyset. Advokatene på verv er viktig i et tillitsperspektiv. Vi vil vurdere om advokatenes involvering i enkeltsaker skal synliggjøres bedre enn i dag for å gi vedtakene våre økt legitimitet.

En vesentlig faktor som påvirker folks tillit til enheten er saksbehandlingstiden. Som tidligere redegjort for er den alt for høy. Vi har aldri lyktes i å nå målet om saksbehandlingstid på 150 dager. Det er håp om at den fullmakt som er gitt utvalgte etterforskningsledere fra 1. desember 2020 kan gi vesentlig bidrag til å redusere saksbehandlingstiden. En arbeidsgruppe har som nevnt vurdert ulike modeller for

et felles saksmottak. Et slikt mottak vil bidra til enhetlig vurdering av innkomne saker. Samhandling mellom administrativt personell, spesialetterforskere og etterforsningsledere med ovennevnte kompetanse vil bidra til redusert saksbehandlingstid og bedre ressursutnyttelse totalt sett. En utvikling i denne retning er i tråd med den alminnelige betraktning om at avgjørelser skal treffes på riktig nivå og med riktig kompetanse.

Et generelt utviklingstrekk ellers er økte krav til spesialisering og særskilt kompetanse. Det kompetansearbeid vi er i gang med nå er helt nødvendig for å møte dette. En manglende strategisk tilnærming til dette vil bidra til å svekke Spesialenhetens legitimitet, tillit og faglige troverdighet, og det vil igjen svekke tilliten til politiet og påtalemyndigheten. I politidistriktene er det etablert fag- og opplæringsansvarlige eller instruktører for ulike fagfelt. Spesialenheten har aldri hatt dedikert(e) medarbeider(e) til dette. Dette er en funksjon (ikke nødvendigvis en full stilling) Spesialenheten må vurdere for å møte kravet til oppdatert kompetanse.

Kompetansearbeid krever en kontinuerlig oppmerksomhet og prioritering. Arbeidet må integreres i den daglige virksomhet, slik at det ikke oppstår en situasjon med etterslep som vi reelt sett opplever i dag. Vi tar inn over oss at Perspektivmeldingen ikke bærer bud om større handlingsrom i de kommende statsbudsjettene. Den styrking som skjedde ved revidert nasjonalbudsjett i 2020 og i budsjettet for inneværende år må etter vårt syn i det minste videreføres for å sikre en forsvarlig drift, helt nødvendig utvikling og handlingsrom til å drive strukturert kompetansearbeid. Etter vår vurdering er manglende kompetanseutvikling en av de største risikofaktorene vi som enhet står overfor.

Kompetanseutvikling har også en side til enhetens faktiske uavhengighet, nemlig hva vi må be om bistand til fra Kripos og/eller politidistriktene. Det vil alltid være slik at enheten må be om bistand til noen oppgaver – særlig til oppgaver som krever svært spesialisert kompetanse eller kompetanse vi sjelden har behov for i våre saker. Det må likevel være slik at enheten selv har kompetanse på fagområder som er sentrale for vår oppgaveløsning (som avhør) eller viktige for den faktiske uavhengigheten (som etterforskningsledelse). Selv om vi har spesialetterforskere med utdanning og kompetanse i etterforskningsledelse, har vi i 2020 likevel måttet be om slik bistand fra Kripos. Vi har heller ikke rendyrket rolle som analytiker, hvilket er helt nødvendig ved en moderne etterforskning av mange saker. Spesialenheten har gjennom årene heller ikke implementert det som i politiet nå har blitt et innarbeidet begrep, nemlig den politifaglige etterforsningsleder. Nasjonal straffesaksinstruks tydeliggjør rollene og ansvarsdelingen mellom den påtalefaglige etterforsningsleder og den politifaglige. En strategisk tilnærming til denne problemstillingen vil være viktig i tiden fremover. Det har også en side til rekruttering og hvor attraktiv Spesialenheten vil være for de som har denne type funksjoner i politiet.

Selve etterforskningsprosessen og systematisering av opplysninger blir mer og mer digital. Prosjektmodulen i Indicia utvikles stadig som et nyttig verktøy for å drive en moderne etterforskning, særlig av større saker. Spesialenhetens manglende mulighet til å utnytte dette verktøyet, oppleves unødvendig tungvint. Den manglende tilgangen vanskeliggjør også samarbeid med personell som bistår under etterforskning og muligheten for å utnytte relevante opplegg i OÅO fullt ut for enhetens ansatte. Vi vil derfor arbeide for at en mangeårig utfordring snart må finne sin løsning, og vi er i dialog med POD/PIT for å løse dette.

Ekspertutvalget «Norge mot 2025» som nå har avgitt sin første delrapport peker på hvordan pandemien i større grad har bidratt til sterkere digitalisering. Her har Spesialenheten muligheter for utvikling og effektivisering. Ambisjonen og prioriteringen fremover er at bruk av teknologi skal gi smartere løsninger for raskere gjenfinning av informasjon og at arbeidsflyt og saksbehandling blir tilnærmet fulldigital. I tillegg til mer effektiv utnyttelse av egne ressurser, vil det tilfredsstillende krav til digital samhandling med øvrige aktører i straffesakskjeden.

Økt bruk av hjemmekontor under pandemien vil stille nye krav fra medarbeidere når vi går tilbake til normalsituasjon. Mange vil mene at utstrakt bruk av hjemmekontor gir økt effektivitet og fleksibilitet, og dette er en utfordring vi må ta høyde for. Arbeidsrutiner og digitalisering må da legges til rette for en annen arbeidshverdag. I så måte vil vi også møte nye lederutfordringer.

En annen utfordring for Spesialenheten er tilgang til BL og PO (politioperativ system). I våre saker må vi regelmessig innhente underliggende straffesak (speilsak) og annen dokumentasjon fra politiet. Vi er i disse sakene avhengig av en kontaktperson i politidistriktene som gir oss det vi trenger innen rimelig tid. Stort sett får vi det vi trenger nokså raskt, men ordningen har noen prinsipielle uheldige sider som stengt tatt utfordrer både etterforskningen og vår uavhengighet. Ved dagens ordning gjør vi oss helt avhengig av enkeltpersoner i politiet, at de gir oss det vi skal, men ikke minst at det ikke røpes opplysningene til den person som eventuelt skal etterforskes.

Etter vårt syn ville det i større grad bidratt til vår uavhengighet om vi kunne gå direkte inn å hente mer av de opplysningene vi trenger selv. Dagens løsning kan innebære at vi i enkelte tilfeller mottar dokumenter – gjerne personsensitive – som blir en del av sakens dokumenter og som vi ikke har behov for. Dette kan igjen skape utfordringer ved senere begjæringer om innsyn. Direkte tilgang for enkelte av Spesialenhetens ansatte ville bidra til effektivitet, uavhengighet og ikke minst redusere muligheten for at vår etterforskning blir kjent før vi ønsker det. I dagens løsninger vil slik tilgang innebære full notoritet og sporing over hvem som innhenter opplysningene.

Det er ellers en alminnelig forventning om at organisasjoner er i kontinuerlig utvikling, slik at man ikke må foreta større reformer fordi man er blitt akterutseilt. Etter siste omorganisering har Spesialenheten vært likt organisert i over 10 år. Det må tas snarlig valg om dagens organisering er hensiktsmessig. En partssammensatt arbeidsgruppe avga sin innstilling 28. januar 2021 der det blant annet anbefales at det opprettes én etterforskningsavdeling i Spesialenheten, men lokalisert på de steder Spesialenheten er i dag. En annen gruppe som så på innretningen av et felles saksmottak avga sin innstilling like før jul i 2020.

De to nevnte arbeidsgrupper gir et godt grunnlag for å vurdere vår organisering, lokalisering og saksbehandlingsrutiner. Alt dette må vurderes ut fra økonomi, effektivitet, robuste miljøer, utrykningstid, lokal tilhørighet, rekruttering og hva som i stort bidrar til tillit til Spesialenheten. Det er vår ambisjon at dette kan avklares i løpet av første halvår 2021.

VI. Årsregnskap

Ledelseskomentarer til årsregnskap 2020

Virksomhetens formål

Spesialenheten for politisaker er et bruttobudsjettert forvaltningsorgan underlagt Justis- og beredskapsdepartementet. Enheten er riksdekkende etterforsknings- og påtalemyndighet, og har som oppgave å etterforske saker som gjelder spørsmålet om ansatte i politiet eller påtalemyndigheten har begått en straffbar handling i tjenesten.

Spesialenheten for politisaker er ikke en del av politiet eller den ordinære påtalemyndighet. Enheten er en uavhengig organisasjon faglig underordnet riksadvokaten som kan gi pålegg til enheten om iverksetting, gjennomføring og stansing av etterforskning. Riksadvokaten behandler også klager over avgjørelser truffet av Spesialenheten.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten med tilhørende rundskriv fra Finansdepartementet og de krav som er stilt fra eget departement. Regnskapet gir et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger og av regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Spesialenheten har i samråd med Justis- og beredskapsdepartementet vedtatt å føre og rapportere sitt virksomhetsregnskap i henhold til de anbefalte statlige regnkapsstandardene (SRS).

Årsregnskapet vurderes å gi et korrekt uttrykk for årets ressursbruk og virksomhetens eiendeler og gjeld.

Vurdering av vesentlige forhold

Spesialenhetens samlede tildeling for budsjettåret 2020 på kap. 460, post 01 er 56,454 millioner kroner. Dette er inkludert overført mindreforbruk fra 2019 og supplerende tildelingsbrev for de budsjettmessige virkningene av lønnsoppgjøret for 2020 og revidert nasjonalbudsjett. Se note A.

Forbruk i henhold til SRS pr. 31.12.2020 er 54,117 millioner kroner. Det er bokført 41,899 millioner kroner (77 %) i lønn til ansatte, honorarer til advokater på verv, pensjonskostnader og sosiale kostnader. 12,218 millioner kroner (23 %) gjelder avskrivninger og øvrige driftskostnader. Se note 2, 3, 4 og 5 for nærmere spesifisering.

Spesialenheten har også i 2020, som de senere år, hatt ekstraordinære kostnader i forbindelse med ankeforhandling i Borgarting lagmannsrett hvor tidligere tjenesteperson i Oslo politidistrikt er tiltalt for grov korrupsjon og grov narkotikaforbrytelse. Kostnader bokført på saken i 2020 beløper seg til 1,238 millioner kroner. Totalt er kostnader på saken (fra 2014) bokført med 29,1 millioner kroner. Beløpet inkluderer ikke fast lønn til ansatte.

For Spesialenheten, som er en bruttobudsjettert virksomhet, er det forskjeller mellom det periodiserte virksomhetsregnskapet (SRS) og benyttet bevilgning i henhold til rapportering til statsregnskapet. Forskjellene skyldes at det benyttes ulike regnskapsprinsipper i de to regnskapene. Rapportert til

statsregnskapet på kap. 460, post 01 pr. 31.12.2020 er 54,896 millioner kroner. Differansen mellom SRS og kontantrapportering forklares med endring i betalbare poster (kostnader som er regnskapsført i 2020 men som betales i 2021), avskrivninger, utrantering av anlegg og merverdiavgift på skyldig leverandørgjeld pr. 31.12.2020. Ved hensyn til dette har Spesialenheten et mindreforbruk på 1,558 millioner kroner i 2020. Se note B. Mindreforbruket samsvarer med prognosen som ble utarbeidet pr. 2. tertial 2020.

Mindreforbruket på 1,558 millioner kroner (ubrukt bevilgning) skyldes i hovedsak at tiltredelse i midlertidige stillinger, som ble besluttet rekruttert ved tilleggsbevilgning på revidert nasjonalbudsjett, ble noe senere enn forventet. Videre er kostnader til kompetanseutvikling redusert som følge av at vi har måttet avlyse to planlagte interne fagsamlinger på grunn av korona pandemien. Det er også noe reduserte kostnader til reiser som følge av pandemien. Beløpet er søkt overført til 2021, og er i hovedsak bundet opp i forpliktelser i midlertidige stillinger som ble rekruttert i 2020, og som løper langt ut i 2021.

Mellomværende med statskassen

Mellomværende med statskassen utgjorde pr. 31.12.2020 1,616 millioner kroner og består av skyldig skattetrekk. Se oppstilling av artskontorrapportering.

Beslag

Spesialenheten forvalter ikke-statlige midler fra beslag i straffesaker. Midlene inngår ikke i Statens konsernkontoordning, men fremkommer i balansen. Se note 8 og 9.

Revisjonsordning

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter virksomhetens årsregnskap. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert, men revisjonsberetning forventes å foreligge innen 1. mai. Revisjonsberetning for 2019 foreligger uten merknader.

Hamar, 15. februar 2021

Terje Nybø
sjef

Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2019 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret.
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret.
- c) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet.
- d) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp.

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "Netto rapportert til bevilgningsregnskapet" er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post).

Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke rapportert som en inntekt til statsregnskapet og derfor ikke vist som inntekt i artskontorrapporteringen.

Oppstilling av bevilgningsrapportering pr. 31.12.2020

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2020	Merutgift(-) og mindretgift
0460	Driftskapittel	01		A/B	56 454 000	54 895 568	1 558 432
1633	Nettoordning for mva i staten	01		6A	0	1 604 121	
<i>Sum utgiftsført</i>					56 454 000	56 499 689	

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling*	Regnskap 2020	Merutgift(-) og mindretgift	
5309	Gruppeliv	29		0	46 700		
5700	Arbeidsgiveravgift	72		0	5 112 893		
<i>Sum inntektsført</i>					0	5 159 593	

<i>Netto rapportert til bevilgningsregnskapet</i>					51 340 096
Kapitalkontoer					
60088401	Norges Bank KK /innbetalinger			6A	368 739
60088402	Norges Bank KK/utbetalinger			6A	-51 803 405
704285	Endring i mellomværende med statskassen			6A	94 570
<i>Sum rapportert</i>					0

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)

Konto	Tekst	2020	2019	Endring
704285	Mellomværende med statskassen	-1 616 178	-1 710 748	94 570

Note A

Forklaring av samlet tildeling utgifter			
Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
460.01	1 947 000	54 507 000	56 454 000

Note B

Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-) / mindre utgift	Utgiftsført av andre iht avgitte belastningsfullmakter(-)	Merutgift(-) / mindretgift eller avgitte belastningsfullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Fullmakt til å overskride bevilgning med overtid, reisetid og timelønn for november 2020*	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
460.01	Driftsutgifter	1 558 432		1 558 432					1 558 432	2 725 350	1 558 432

Mulig overførbart beløp

Spesialenhetens ubrukte bevilgning på kapittel/post 016001 beløper seg til kr. 1 558 432. Da beløpet er under regnes hele beløpet som mulig overføring til neste budsjettår.

Oppstilling av artskontorrapportering pr. 31.12.2020

	31.12.2020	31.12.2019
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Innbetalinger fra gebyrer	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	0	0
Salgs- og leieinntekter	0	0
Andre inntekter	0	0
<i>Sum inntekter fra drift</i>	0	0
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Utbetalinger til lønn	41 801 120	37 299 575
Andre utbetalinger til drift	11 410 644	11 149 428
<i>Sum utbetalinger til drift</i>	53 211 765	48 449 003
Netto rapporterte driftsutgifter	53 211 765	48 449 003
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Innbetaling av finansinntekter	0	0
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>	0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Utbetaling til investeringer	1 683 803	719 228
Utbetaling til kjøp av aksjer	0	0
Utbetaling av finansutgifter	0	0
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>	1 683 803	719 228
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter	1 683 803	719 228
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten		
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	0	0
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>	0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		
Utbetalinger av tilskudd og stønader	0	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>	0	0
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler *		
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)	46 700	43 300
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)	5 112 893	4 608 256
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)	1 604 121	1 203 348
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>	-3 555 472	-3 448 208
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet	51 340 096	45 720 023

Oversikt over mellomværende med statskassen **

	31.12.2020	31.12.2019
Eiendeler og gjeld		
Fordringer	0	0
Kontanter	0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank	0	0
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-1 622 316	-1 722 807
Skyldige offentlige avgifter	0	0
Annen gjeld	6 138	12 059
Sum mellomværende med statskassen	-1 616 178	-1 710 748

Regnskapsprinsipper for bruttobudsjetterte virksomheter

Virksomhetsregnskap avlagt i henhold til de statlige regnskapsstandardene (SRS)

Inntekter fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer

Inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer resultatføres etter prinsippet om motsatt sammenstilling. Dette innebærer at inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer resultatføres i takt med at aktivitetene som finansieres av disse inntektene utføres, det vil si i samme periode som kostnadene påløper (motsatt sammenstilling).

Bruttobudsjetterte virksomheter har en forenklet praktisering av prinsippet om motsatt sammenstilling ved at inntekt fra bevilgninger beregnes som differansen mellom periodens kostnader og opptjente transaksjonsbaserte inntekter og eventuelle inntekter fra tilskudd og overføringer til virksomheten. En konsekvens av dette er at resultat av periodens aktiviteter blir null.

Spesialenheten har ikke inntekt fra tilskudd og overføringer.

Kostnader

Utgifter som finansieres med inntekt fra bevilgning og inntekt fra tilskudd og overføringer, kostnadsføres i samme periode som aktivitetene er gjennomført og ressursene er forbrukt.

Pensjoner

SRS 25 Ytelser til ansatte legger til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming til pensjoner. Statlige virksomheter skal ikke balanseføre netto pensjonsforpliktelser for ordninger til Statens pensjonskasse (SPK).

Virksomheten resultatfører arbeidsgiverandel av pensjonspremien som pensjonskostnad. Pensjon kostnadsføres som om pensjonsordningen i SPK var basert på en innskuddsplan.

Leieavtaler

Virksomheten har valgt å benytte forenklet metode i SRS 13 om leieavtaler og klassifiserer alle leieavtaler som operasjonelle leieavtaler.

Klassifisering og vurdering av anleggsmidler

Anleggsmidler er varige og betydelige eiendeler som disponeres av virksomheten. Med varige eiendeler menes eiendeler med utnyttbar levetid på 3 år eller mer. Med betydelige eiendeler forstås eiendeler med anskaffelseskost på 50 000 kroner eller mer. Anleggsmidler er balanseført til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger.

Kontorinventar og datamaskiner (PCer, servere m.m.) med utnyttbar levetid på 3 år eller mer er balanseført som egne grupper.

Varige driftsmidler nedskrives til virkelig verdi ved endret anvendelse eller utnyttelse, dersom virkelig verdi er lavere enn balanseført verdi.

Egenutvikling av programvare

Kjøp av bistand til utvikling av programvare er balanseført.

Klassifisering og vurdering av omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Beholdning av varer og driftsmateriell

Spesialenheten har ikke varer for salg eller driftsmateriell.

Fordringer

Fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Statens kapital

Statens kapital utgjør nettobeløpet av virksomhetens eiendeler og gjeld, og fremgår i regnskapslinjen for avregninger i balanseoppstillingen. Bruttobudsjetterte virksomheter presenterer ikke konsernkontoene i Norges Bank som bankinnskudd. Konsernkontoene inngår i regnskapslinjen avregnet med statskassen.

Statlige rammebetingelser

Selvassurandørprinsippet

Staten opererer som selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle innbetalinger og utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank. Virksomheten tilføres ikke likvider gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. For bruttobudsjetterte virksomheter nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto i Norges Bank ved overgang til nytt regnskapsår.

Resultatregnskap

	Note	31.12.2020	31.12.2019
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	54 117 132	49 418 478
Inntekt fra tilskudd og overføringer		0	0
Inntekt fra gebyrer		0	0
Salgs- og leieinntekter		0	0
Andre driftsinntekter		0	0
<i>Sum driftsinntekter</i>		<i>54 117 132</i>	<i>49 418 478</i>
Driftskostnader			
Varekostnader		0	0
Lønnskostnader	2	41 898 884	37 936 789
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	3,4	807 200	714 655
Nedskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler		0	0
Andre driftskostnader	5	11 411 048	10 767 034
<i>Sum driftskostnader</i>		<i>54 117 132</i>	<i>49 418 478</i>
Driftsresultat		0	0
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter		0	0
Finanskostnader		0	0
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
Resultat av periodens aktiviteter		0	0
Avregninger og disponeringer			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)		0	0
<i>Sum avregninger og disponeringer</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen		0	0
Avregning med statskassen innkrevingsvirksomhet		0	0
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Tilskudd til andre		0	0
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning		0	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		<i>0</i>	<i>0</i>

Balanse – eiendeler

	Note	31.12.2020	31.12.2019
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Programvare og lignende rettigheter	3	698 403	751 872
Immaterielle eiendeler under utførelse		0	0
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		698 403	751 872
II Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom		0	0
Maskiner og transportmidler		0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	4	2 120 098	1 201 619
Anlegg under utførelse		0	0
Infrastruktureiendeler		0	0
<i>Sum varige driftsmidler</i>		2 120 098	1 201 619
III Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler		0	0
Obligasjoner		0	0
Andre fordringer		0	0
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		0	0
Sum anleggsmidler		2 818 500	1 953 491
B. Omløpsmidler			
I Beholdning av varer og driftsmateriell			
Beholdninger av varer og driftsmateriell		0	0
<i>Sum beholdning av varer og driftsmateriell</i>		0	0
II Fordringer			
Kundefordringer		0	0
Oppptjente, ikke fakturerte inntekter		0	0
Andre fordringer	7	30 267	102 742
<i>Sum fordringer</i>		30 267	102 742
III Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd	8	59 263	149 434
Kontanter og lignende		0	0
<i>Sum bankinnskudd, kontanter og lignende</i>		59 263	149 434
Sum omløpsmidler		89 529	252 176
Sum eiendeler drift		2 908 030	2 205 667
IV Fordringer vedrørende innkreivingsvirksomhet og andre overføringer			
Fordringer vedr. innkreivingsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	0
<i>Sum fordringer vedr. innkreivingsvirksomhet og andre overføringer</i>		0	0
Sum eiendeler		2 908 030	2 205 667

Balanse – statens kapital og gjeld

	Note	31.12.2020	31.12.2019
C. Statens kapital			
I Virksomhetskaptal			
<i>Sum virksomhetskaptal</i>		0	0
II Avregninger			
Avregnet med statskassen (bruttobudsjetterte)	6A	-4 590 960	-5 458 113
<i>Sum avregninger</i>		-4 590 960	-5 458 113
Sum statens kapital		-4 590 960	-5 458 113
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelse			
Avsetninger langsiktige forpliktelse		0	0
<i>Sum avsetninger for langsiktige forpliktelse</i>		0	0
II Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld		0	0
<i>Sum annen langsiktig gjeld</i>		0	0
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	6B	71 246	104 078
Skyldig skattetrekk	6B	1 622 316	1 722 807
Skyldige offentlige avgifter	6B	748 195	713 170
Avsatte feriepenger	6B	3 124 146	2 971 845
Mottatt forskuddsbetaling		0	0
Annen kortsiktig gjeld	9	1 933 086	2 151 880
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		7 498 990	7 663 780
Sum gjeld		7 498 990	7 663 780
Sum statens kapital og gjeld drift		2 908 030	2 205 667
IV Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer			
Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		0	0
<i>Sum gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer</i>		0	0
Sum statens kapital og gjeld		2 908 030	2 205 667

Note 1 Driftsinntekter		
	31.12.2020	31.12.2019
Inntekt fra bevilgninger*		
Inntekt fra bevilgninger	54 117 132	49 418 478
Sum inntekt fra bevilgninger	54 117 132	49 418 478
<p>*Etter de statlige regnskapsstandardene beregnes inntekt fra bevilgninger for bruttobudsjettete virksomheter som differansen mellom periodens kostnader og opptjente transaksjonsbaserte inntekter og eventuelle inntekter fra tilskudd og overføringer til virksomheten. En konsekvens av dette er at resultat av periodens aktiviteter blir null.</p> <p>Før informasjon om mottatte bevilgninger se oppstilling av bevilgningsrapportering.</p>		
Inntekt fra tilskudd og overføringer		
Sum inntekt fra tilskudd og overføringer	0	0
Inntekt fra gebyrer		
Sum inntekt fra gebyrer	0	0
Salgs- og løeinntekter		
Sum salgs- og leieinntekter	0	0
Andre driftsinntekter		
Sum andre driftsinntekter	0	0
Sum driftsinntekter	54 117 132	49 418 478

Note 2 Lønnskostnader		
	31.12.2020	31.12.2019
Lønn	27 223 932	25 397 730
Advokater på verv	3 065 875	1 670 276
Feriepenger	3 270 068	3 115 488
Arbeidsgiveravgift	5 147 919	4 681 243
Pensjonskostnader*	3 195 348	2 991 506
Lønn balanseført ved egenutvikling av anleggsmidler (-)	0	0
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-332 539	-297 772
Andre ytelser**	328 281	378 318
Sum lønnskostnader	41 898 884	37 936 789

Antall utførte årsverk 37 34

* Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret. Premiesats for 2020 er 12 prosent. Premiesatsen for 2019 var 12 prosent.

Andre ytelser **		
Kto 5330 Honorarer	0	64 935
Kto 5340 Tolketjenester	5 968	0
Kto 5900 Gaver til ansatte	39 288	30 329
Kto 5910 Kantinekostnader	24 400	44 548
Kto 5920 Gruppeliv	46 700	43 300
Kto 5930 Yrkesskadeforsikring	15 134	16 541
Kto 5961 Velferdsmidler	15 294	21 859
Kto 5990 Annen personalkostnad	96 112	90 179
Kto 5992 Bedriftshelsetjeneste	85 385	66 627
	328 281	378 318

Note 3 Immaterielle eiendeler

	Programvare og lignende rettigheter	Immaterielle eiendeler under utførelse	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	1 267 376	0	1 267 376
Tilgang i året	148 501	0	148 501
Avgang anskaffelseskost i året (-)	-67 853	0	-67 853
Fra immaterielle eiendeler under utførelse til annen gruppe i året	0	0	0
<i>Anskaffelseskost</i>	1 348 024	0	1 348 024
Akkumulerte nedskrivninger 01.01.	0	0	0
Nedskrivninger i året	0	0	0
Akkumulerte avskrivninger 01.01.	515 504	0	515 504
Ordinære avskrivninger i året	190 967	0	190 967
Akkumulerte avskrivninger avgang i året (-)	-56 850	0	-56 850
Balanseført verdi 31.12.2020	698 403	0	698 403

	5 år / lineært	Ingen avskrivning	
Avskrivningssatser (levetider)			
Utrangering av immaterielle eiendeler i 2020:			
Aktivert beløp anlegg 1044	32 231	0	32 231
- Bokført verdi utrangerte anleggsmidler	-21 227	0	-21 227
= Regnskapsmessig tap ved avgang anleggsmidler	11 004	0	11 004

Anlegg 1052 Lisenser ny backupløsning
 Anlegg 1054 Lisenser ny sentralbordløsning
 Anlegg 1058 Programvare Indico lyd og bilde
 Anlegg 1061 Oppgradering av AD og Exchange
 Anlegg 1062 Ny VPN løsning med Palo Alto 220
 Anlegg 1064 Ny hjemmeside

Note 4 Varige driftsmidler

	Tomter	Bygninger og annen fast eiendom	Maskiner og transportmidler	Driftslosere, inventar, verktoy o.l.	Anlegg under utførelse	Infrastruktur-eiendeler	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	0	0	0	6 577 097	0	0	6 577 097
Tilgang i året	0	0	0	1 535 303	0	0	1 535 303
Avgang anskaffelseskost i året (-)	0	0	0	-674 074	0	0	-674 074
Fra anlegg under utførelse til annen gruppe i året	0	0	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost	0	0	0	7 438 326	0	0	7 438 326
Akkumulerte nedskrivninger 01.01	0	0	0	0	0	0	0
Nedskrivninger i året	0	0	0	0	0	0	0
Akkumulerte avskrivninger 01.01.	0	0	0	5 375 478	0	0	5 375 478
Ordinære avskrivninger i året	0	0	0	616 232	0	0	616 232
Akkumulerte avskrivninger avgang i året (-)	0	0	0	-673 482	0	0	-673 482
Balansert verdi 31.12.2020	0	0	0	2 120 098	0	0	2 120 098

	Ingen avskrivning	10-60 år dekomponert lineært	3-15 år lineært	3-15 år lineært	Ingen avskrivning	Virksomhets-spesifikt	
Avskrivningssetser (levetider)							
Utrangering av varige driftsmidler i 2020:							
Aktivert beløp anlegg 1015 og 1020	0	0	0	77 403	0	0	77 403
- Bokført verdi utrangerte anleggsmidler	0	0	0	-76 811	0	0	-76 811
= Regnskapsmessig tap ved avgang anleggsmidler	0	0	0	592	0	0	592

Avskrivningsperiode 3 år

1049 Pool - pc'er 2018
 1050 Utvidelse SAN
 1051 Pool dataskjermer 2018
 1053 Maskinvare ny backupserver
 1056 Ny NAS lagring
 1057 Utstyr Indico lyd og bilde
 1059 Pool - PC, skjermer og docking
 1060 Diskutvidelse SAN
 1063 Pool - PC, skjermer og skriver
 1066 Ny Nutanix-løsning
 1067 Ny backupløsning

Avskrivningsperiode 5 år

1055 Utstyr til ny sentralbordløsning
 1065 Videokonferanseutstyr

Avskrivningsperiode 10 år

1008 Møterom/fellesrom
 1009 Fellesrom
 1016 Videokonferanseutstyr
 1022 Kontorstoler
 1023 Verdiskap
 1027 Møteroms møbler Oslo
 1028 Konferanses møbler Hamar
 1045 Pool kontormøbler 2017
 1047 Kontormøbler Trondheim
 1048 Pool kontormøbler 2018

Note 5 Andre driftskostnader

	31.12.2020	31.12.2019
Husleie	4 199 191	4 171 129
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	1 470	32 080
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	621 713	653 088
Leie maskiner, inventar og lignende	1 297 904	1 028 637
Mindre utstyrsanskaffelser	381 043	463 180
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	195 320	86 684
Kjøp av konsulent tjenester*	166 344	239 225
Kjøp av andre fremmede tjenester**	1 960 662	1 152 432
Reiser og diett	1 201 097	1 528 563
Tap og lignende	0	0
Øvrige driftskostnader***	1 386 304	1 412 015
Sum andre driftskostnader	11 411 048	10 767 034

Kjøp av konsulent tjenester*

6710 Konsulent tjenester til utvikling av programvare og IKT løsninger	166 344	239 225
6722 Konsulent tjenester til kommunikasjonsrådgiver, design mv.	0	0
6730 Andre konsulent tjenester	166 344	239 225

Kjøp av fremmede tjenester **

6740 Innleie av vikarer	290 046	0
6750 Kjøp av tjenester til løpende driftsoppgaver, IKT	726 582	542 121
6760 Kjøp av lønns- og regnskapstjenester	54 726	34 217
6780 Kjøp av andre fremmede tjenester	292 929	329 927
6791 Kjøp av tjenester til tolking og oversettelse	146 909	94 140
6792 Kjøp av registertjenester	827	2 507
6797 Annen bistand	448 644	149 521
	1 960 662	1 152 432

Øvrige driftskostnader ***

6800 Rekvisita	109 658	75 730
6820 Trykksaker	44 606	49 004
6830 Annonser	100 547	86 622
6840 Aviser, tidsskrifter	139 974	126 112
6841 Faglitteratur	12 981	8 929
6842 Særtrykk	21 819	19 151
6860 Møter	52 060	48 376
6870 Kurs og seminarer for egne ansatte	57 516	211 442
6880 Kurs og seminarer eksterne	0	25 355
6891 Annen kontorkostnad	60 580	38 026

6900 Telefoni og datakommunikasjon	40 121	37 205
6901 Datakommunikasjon	408 373	330 931
6903 Mobiltelefon bruk	63 309	78 710
6940 Porto	171 100	144 648
7000 Drivstoff	30 999	45 754
7020 Vedlikehold kjøretøy	11 971	6 844
7040 Forsikring og årsavgift	14 863	7 537
7090 Annen kostnad transport m.	30 646	46 965
7350 Representasjon	1 645	19 563
7772 Øreavrunding	-2	0
7770 Bank og kortgebyr	1 944	2 106
7790 Annen kostnad	0	3 006
7800 Tap ved avgang anleggsmidler	11 596	0
	1 386 304	1 412 015

Tilleggsinformasjon om operasjonelle leieavtaler

Gjenværende varighet	Type eiendel		
	Tomter, bygninger og annen fast eiendom	Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	Sum
Varighet inntil 1 år		114 415	114 415
Varighet 1-5 år	3 119 009		3 119 009
Varighet over 5 år			0
Kostnadsført leiebetaling for perioden	3 119 009	114 415	3 233 424

Note 6A Sammenheng mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen (bruttobudsjetterte virksomheter)

A) Forklaring til at periodens resultat ikke er lik endring i avregnet med statskassen i balansen (konguensavvik)

	31.12.2020	31.12.2019	Endring*
Avregnet med statskassen i balansen	-4 590 960	-5 458 113	867 153

Bakgrunnen for at periodens resultat ikke er lik endring i avregnet med statskassen i balansen for bruttobudsjetterte virksomheter, er at konsernkontoene i Norges Bank inngår som en del av avregnet med statskassen i balansen. I tillegg hensyntas enkelte transaksjoner som ikke er knyttet til virksomhetens drift og transaksjoner som ikke medfører ut- eller innbetaling. Nedenfor vises de ulike postene som er grunnen til at endring i avregnet med statskassen i balansen ikke er lik balansens resultat.

Endring i avregnet med statskassen

<i>Konsernkontoer i Norges Bank</i>			
Konsernkonto utbetaling			-51 803 405
Konsernkonto innbetaling			368 739
<i>Netto trekk konsernkonto</i>			-51 434 666
<i>Innbetalinger og utbetalinger som ikke inngår i virksomheten drift (er gjennomstrømningsposter)</i>			
- Innbetaling innkrevingsvirksomhet og andre overføringer			0
+ Utbetaling tilskuddsforvaltning og andre overføringer			0
<i>Bokføringer som ikke går over bankkonto, men direkte mot avregning med statskassen</i>			
+ Inntektsført fra bevilgning (underkonto 1991)			54 117 132
- Gruppeliv/arbeidsgiveravgift (underkonto 1985 og 1986)			-5 159 593
+ Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift (underkonto 1987)			1 609 975
<i>Andre avstemmingsposter</i>			
Spesifikasjon av andre avstemmingsposter			0
<i>Forskjell mellom resultatført og netto trekk på konsernkonto</i>			-867 153
<i>Resultat av periodens aktiviteter for avregning mot statskassen</i>			0
Sum endring i avregnet med statskassen *			-867 153

*Sum endring i avregnet med statskassen skal stemme med periodens endring ovenfor.

Diff: 0

Note 6B Sammenheng mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen
(bruttobudsjetterte virksomheter)

B) Forskjellen mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2020	31.12.2020	
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Forskjell
Immaterielle eiendeler og varige driftsmidler			
Immaterielle eiendeler	698 403		698 403
Varige driftsmidler	2 120 098		2 120 098
<i>Sum</i>	2 818 500	0	2 818 500
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
Andre fordringer	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Omløpsmidler			
Beholdninger av varer og driftsmateriell	0	0	0
Kundefordringer	0	0	0
Oppjente, ikke fakturerte inntekter	0	0	0
Andre fordringer	30 267	0	30 267
Bankinnskudd, kontanter og lignende	59 263	0	59 263
Fordringer vedrørende innkreivingsvirksomhet og andre overføringer til staten	0		
<i>Sum</i>	89 529	0	89 529
Langsiktige forpliktelser og gjeld			
Avsetninger langsiktige forpliktelser	0	0	0
Øvrig langsiktig gjeld	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-71 246	0	-71 246
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-1 622 316	-1 622 316	0
Skyldige offentlige avgifter	-748 195	0	-748 195
Avsatte feriepenger	-3 124 146	0	-3 124 146
Mottatt forskuddsbetaling	0	0	0
Annen kortsiktig gjeld	-1 933 086	6 138	-1 939 224
Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	0	0	0
<i>Sum</i>	-7 498 990	-1 616 178	-5 882 812
Sum	-4 590 960	-1 616 178	-2 974 782

Mellomværende med statskassen består av kortsiktige fordringer og gjeld som etter økonomiregelverket er rapportert til statsregnskapet (S-rapport). Avregnet med statskassen viser finansieringen av virksomhetens netto eiendeler og gjeld.

Note 7 Andre kortsiktige fordringer

	31.12.2020	31.12.2019
Andre forskuddsbetalte kostnader	0	86 710
Andre fordringer (NAV refusjoner)	30 267	16 032
Sum andre kortsiktige fordringer	30 267	102 742

Note 8 Bankinnskudd, kontanter og lignende

	31.12.2020	31.12.2019
Øvrige bankkontoer (beslag i straffesaker, utenfor statens konsernkontoordning)	59 263	149 434
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende	59 263	149 434

Note 9 Annen kortsiktig gjeld

	31.12.2020	31.12.2019
Skyldig lønn	-6 138	-12 059
Annen gjeld til ansatte	1 657 160	1 778 852
Påløpte kostnader	222 801	235 653
Annen kortsiktig gjeld (beslag i straffesaker)	59 263	149 434
Sum annen kortsiktig gjeld	1 933 086	2 151 880